

ชื่อเรื่อง	ประโยชน์ของการดำเนินงาน โดยการรวมกลุ่ม: กรณีศึกษากลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลสันทราย
ชื่อผู้เขียน	นายคเชนทร์ แปลกมาก
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ธนรักษ์ เมฆขยาย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะผู้นำ ความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม การดำเนินงานโดยการรวมกลุ่ม การตลาด การผลิต ต้นทุนผลตอบแทนจากการเลี้ยงปลานิล วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคของกลุ่มเกษตรกร รวมถึงประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการรวมกลุ่มเลี้ยงปลานิล โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 ราย พบว่า

กลุ่มเกษตรกรเป็นกลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นโดยเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลสันทราย ผู้นำกลุ่มของเกษตรกรมีทักษะความรู้ด้านการเลี้ยงปลานิล มีความมั่นคงและแน่นอนในการตัดสินใจทางด้านการตลาดและด้านการผลิตปลานิล มีภาวะผู้นำในด้านความรับผิดชอบต่อผลงานของตนเองและผู้ร่วมงาน พร้อมทั้งเป็นผู้ที่มีความสนใจด้านวิทยาการจัดการและเทคโนโลยีด้านการตลาดและด้านการผลิตนำมาพัฒนากลุ่มอย่างต่อเนื่อง ความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเป็นรูปแบบการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันทั้งด้านการตลาดและด้านการผลิตปลานิล ทำกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอ การดำเนินงานกลุ่มมีรูปแบบเป็นระบบองค์กร มีโครงสร้างองค์กรภายในกลุ่ม มีการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันผลิตปลานิลให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด เป็นการผลิตปลานิลเชิงพาณิชย์ นอกจากนี้กลุ่มยังทำหน้าที่จัดการผลผลิตปลานิลให้กับเกษตรกร ตั้งแต่จับปลานิลออกจากบ่อจนกระทั่งขายให้กับตลาด กลุ่มมีตลาดรองรับที่แน่นอน โดยมีราคาขายของกลุ่มมีอำนาจในการต่อรองราคาทางการตลาดทั้งด้านการขายผลผลิตและซื้อปัจจัยการผลิต เกษตรกรมีประสิทธิภาพในการผลิต สามารถกำหนดระยะเวลาการผลิตได้แน่นอน ผลผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ลดต้นทุนการผลิต คุ้มค่าต่อการลงทุน กลุ่มมีจุดแข็งด้านผู้นำและคณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีวิสัยทัศน์ต่อการพัฒนาการผลิตอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดี ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนเกษตรกรในการดำเนินงานกลุ่ม ทั้งด้านกิจกรรมกลุ่ม ด้านการตลาดและด้านการผลิต จุดอ่อน คือ เกษตรกรขาดความรู้ด้านการผลิต ขาดการจัดการระบบการผลิตที่ดี และยังมีความล่าช้าในการเข้าถึงเทคโนโลยีทั้งด้านการตลาดและด้าน

การผลิต โอกาส คือ เกษตรกรมีพื้นที่ทำการผลิตอยู่ในเขตชลประทานสามารถทำการผลิตได้ตลอดปี มีตลาดปทานิรองรับทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด และตลาดมีแนวโน้มความต้องการผลผลิตปทานิลเพิ่มขึ้น ส่วนอุปสรรค คือ มีคู่แข่งทางการตลาดเพิ่มขึ้น ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ ได้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นและผลผลิตได้ขนาดมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กลุ่มกำหนด มีกำไรจากการขายผลผลิต โดยมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 18,444 บาท/ไร่ หรือคิดเป็นกำไรเฉลี่ย 9.30 บาท/ก.ก. นอกจากนี้ยังได้รับเงินปันผลกับสวัสดิการที่ดีจากกลุ่ม ตลอดจนได้รับทักษะและกระบวนการเรียนรู้ใหม่ๆ ในการเลี้ยงปทานิลเพิ่มขึ้น มีตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอน

ข้อเสนอแนะ ได้แก่ กลุ่มควรเชิญนักวิชาการประมงและนักวิชาการที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ในการผลิตและการตลาด และควรขอสนับสนุนพันธุ์ปทานิลที่มีคุณภาพจากสถานีประมงเชิงใหม่ และจากการที่กลุ่มกำลังพัฒนาด้านการผลิต ผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี จึงควรขยายตลาดเพื่อรองรับผลผลิตในอนาคต

Title	The Advantages of an Operating by Grouping: A Case Study of Nile Tilapia Sansai Feeders Group
Author	Mr. Khachen Plaekmak
Degree of	Master of Science in Agricultural Economics
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Tanarak Meckhayai

ABSTRACT

This study aimed to: 1) explore character of leadership and relationship within a group; 2) explore group operation based on marketing, production, costs, and returns of Nile tilapia culture; 3) do SWOT analysis of the Nile tilapia farmers group by using primary data. Informants in this study were 48 Nile tilapia farmers of the Nile tilapia Sansai feeders group. Results of the study revealed the following:

Nile tilapia Sansai feeders group was established by its members. The group leaders were skillful and knowledgeable in Nile tilapia culture. They were confident in the decision – making on Nile tilapia production and marketing. They had leadership and were responsible for their tasks and co – workers. They were interested in management science, marketing technology, and production. They continually developed Nile tilapia Sansai feeders group. The relationship of group members was in the form of relatives and they usually helped each other on Nile tilapia production and marketing. The group operation was in the form of an organizational system. There was an allocation of task responsibility in order to produce Nile tilapia with high standard and quality. It was commercial Nile tilapia production. Besides, the group was responsible for Nile tilapia for the farmers – from harvesting to marketing. There was fixed selling price determined by the group. The group had negotiation power on yield selling and production factors purchasing. The farmers could perform effective production and determine certain period time of production. They could reduce production costs which was worthwhile for investment. The following were strong points of the group: leadership, operational committee, vision on continual production development, coordination with other concerned agencies, and operational support, on production and marketing. However, the following weak points were found: the farmers lack of academic knowledge in production and good production system.

Besides, there was the accessment to the technology on production and marketing. Regarding opportunity, the farmers' farm lands were in irrigation area so they could produce Nile tilapia all year round. There were markets in their province and other provinces. There was high tendency of needs for Nile tilapia. For threat, the farmers could not expand the production area and there was an increase of competitors. The following were advantages: the farmers obtained increased yields of tilapia with high quality and standard; they gained profits for 18,444 baht per rai (9.30 baht per kilogram). Besides, the farmers obtained dividend from the welfare of the group. Also, they had learned skills and new knowledge in Nile tilapia culture.

The following were suggestions; 1) the group should invite fishery academicians to extend knowledge about Nile tilapia culture and marketing; 2) the group should ask for assistance in quality Nile tilapia breed from Chiangmai Fisheries station; and 3) the group should extend markets to cope with increased yields of tilapia in the future.